Kadernota 2025

gemeente ermelo

Inhoudsopgave

		Bladzijde
1.	Aanbiedingsbrief	3
2.	Financieel perspectief	4
3.	Financiële uitgangspunten	5
4.	Financiële mutaties per (sub)programma	6
	4.1 Programma Samen Werken	6
	4.2 Programma Samen Leven	8
	4.3 Programma Samen Wonen	10
	4.4. Programma Samen Ondernemen	13
5.	Statusupdate ombuigingen/taakstellingen	14

1. Aanbiedingsbrief

In afstemming met de auditcommissie ziet deze Kadernota er anders uit in vergelijking tot de afgelopen jaren. Meer op hoofdlijnen en het beperkt zich tot het financiële saldo. De W-vragen (Wat willen we bereiken? en Wat gaan we daarvoor doen?) zullen pas beantwoord worden in de begroting zelf die in november wordt voorgelegd aan de raad.

De Kadernota schetst de financiële kaders en is bedoeld om een indicatie te geven waar we financieel in de Meerjarenbegroting 2025-2028 op uit denken te komen. Dit is uiteraard met de kennis van nu. De effecten van de Meicirculaire zijn bijvoorbeeld nog niet bekend tijdens het opstellen van dit document en hebben historisch gezien een grote invloed op het begrotingssaldo.

Al met al ziet de financiële toekomst er verontrustend uit. Ondanks de forse taakstellingen die we al hebben opgenomen in onze begroting (zie ook hoofdstuk 5) komen we vanaf 2026 nog steeds miljoenen te kort. Daar zijn we als Ermelo niet uniek in (het zogenaamde 'ravijnjaar'), maar - mede als gevolg van de negatieve herverdeling van het gemeentefonds per 2023 – het pakt voor onze gemeente extra nadelig uit. Daartoe loopt een lobbytraject bij het Rijk en wij nemen deel aan een periodiek overleg tussen nadeelgemeenten en het ministerie.

We zullen het per jaar moeten bekijken en onze eerste prioriteit is om het begrotingsjaar 2025 sluitend op te leveren. Zoals in voorgaande tabel te zien is, komen we onderaan de streep nog positief uit. We weten echter de effecten van de Meicirculaire nog niet. Op basis van de Voorjaarsnota van het Rijk dreigt deze negatief uit te pakken voor 2025, maar positief voor de daaropvolgende jaren. Daarnaast moeten de financiële effecten van onze eigen Voorjaarsrapportage ook nog verwerkt worden. Een sluitende begroting 2025 is in ieder geval leidend, dus wellicht zullen we nog aanvullende keuzes moeten maken via de begroting 2025 die in november door de raad zal worden vastgesteld. Dit ook om preventief toezicht door de provincie Gelderland te voorkomen.

Als we alvast een doorkijkje maken naar 2026 en verder, dan ontkomen we er het komende jaar niet aan om aanvullende maatregelen te nemen. Hoewel de eerste inventarisatie van reëel begroten (ZBB) minder heeft opgeleverd dan op voorhand verwacht (zie ook hoofdstuk 5), geeft het forse positieve rekeningsaldo hoop op 'ruimte' in de begroting. De lucht is er inmiddels wel uit en we zullen nu een spade dieper moeten. Met name gaan we kijken of er sprake is van 'te optimistisch plannen'. Met de huidige (landelijke) capaciteitsproblemen zien we toch dat we minder (of minder snel) taken realiseren dan bij een volledige bezetting (zowel kwantitatief als kwalitatief). Wat levert het op als we daar in de budgetten al rekening mee houden en hoe verbeteren we de monitoring hiervan? We zullen bij de begrotingsbehandeling 2025-2028 met een plan van aanpak komen hoe we hier richting de Kadernota 2026 invulling aan gaan geven.

Zoals gezegd schetst dit document 'slechts' de financiële kaders voor de opstelling van de begroting zoals die in november wordt vastgesteld door de raad. De begroting wordt hiermee nog niet gewijzigd, dit gebeurt via de Begroting 2025 of overige raadsvoorstellen.

Het college van burgemeester en wethouders

2. Financieel perspectief

(Bedragen x € 1.000)	2025	2026	2027	2028
Actueel begrotingssaldo (na 4e berap 2023)	**1.551 (V)**	**-2.707 (N)**	**-1.674 (N)**	**-1.991 (N)**
Programma Samen Werken	**-673**	**-692**	**-705**	**-737**
Autonome ontwikkelingen	-673	-692	-705	-737
Nieuw beleid	-	-	-	-
Programma Samen Leven	**-144**	**-144**	**-144**	**-144**
Autonome ontwikkelingen				
Nieuw beleid	-144	-144	-144	-144
Programma Samen Wonen	**-75**	**-75**	**-88**	**-139**
Autonome ontwikkelingen				
Nieuw beleid	-75	-75	-88	-139
Programma Samen Ondernemen	**-140**	**-36**	**-136**	**-53**
Autonome ontwikkelingen				
Nieuw beleid	-140	-36	-136	-53
Totaal autonome ontwikkelingen	-673	-692	-705	-737
Totaal nieuw beleid	-359	-255	-368	-336
Totaal mutaties Kadernota	**-1.032**	**-947**	**-1.073**	**-1.073**
Begrotingssaldo na Kadernota	**519 (V)**	**-3.654 (N)**	**-2.747 (N)**	**-3.064 (N)**

3 Financiële uitgangspunten

Indexatie uitgaven
De te verstrekken subsidies 2025 worden geïndexeerd met het percentage prijsstijging BBP (bruto binnenlands product) zoals zal worden opgenomen in de Meicirculaire 2024. Dit is hetzelfde percentage als waarmee onze inkomsten van het Rijk (de algemene uitkering) zullen worden geïndexeerd.

Voor de loonsomraming hanteren we de inschatting van HRM o.b.v. de meest recente CAO onderhandelingen.

De overige uitgaven worden niet standaard geïndexeerd, maar indien nodig geactualiseerd.

Indexatie inkomsten
Ook de belastingtarieven voor 2025 worden geïndexeerd met het percentage prijsstijging BBP (bruto binnenlands product) zoals zal worden opgenomen in de Meicirculaire 2024. Dit is hetzelfde percentage als waarmee onze inkomsten van het Rijk (de algemene uitkering) worden geïndexeerd. De leges worden eveneens met dit percentage geïndexeerd.

Rentepercentage
Het rentepercentage voor nieuwe investeringskredieten wordt gelijkgesteld aan het percentage voor het aantrekken van geldleningen. Voor de Begroting 2025-2028 is dit rentepercentage intern bepaald op 3,5% (versus 3,75% in de begroting 2024).

Dekking algemene reserve
Gezien het dreigende structurele begrotingstekort, is er voor gekozen om incidentele uitgaven zo veel als mogelijk te dekken uit de algemene reserve. Op deze manier wordt het structurele begrotingssaldo zo min mogelijk belast.

4 Financiële mutaties per (sub)programma

4.1 Programma Samen Werken

Programma Samen Werken (Bedragen x € 1.000)	2025	2026	2027	2028
Subprogramma Bestuur en organisatie				
Autonome ontwikkelingen:				
Loonsombegroting 2025 (o.b.v. prijspeil 2024)	-673	-692	-705	-737
Nieuw beleid:				
Extra (tijdelijke) capaciteit Toerisme & Recreatie	-60	-60		
Dekking uit algemene reserve	60	60		
Bijdrage uitvoeringskosten MiZ - extra (tijdelijke) inzet minimaregelingen	-29	-29		
Dekking uit algemene reserve	29	29		
Subprogramma Openbare orde en veiligheid				
Autonome ontwikkelingen:				
Nieuw beleid:				
Veiligheidsmonitor i.h.k.v. opstellen veiligheidsbeleid	-15			
Dekking uit algemene reserve	15			
Subprogramma Financiën				
Autonome ontwikkelingen:				
Nieuw beleid:				
Totaal mutaties programma Samen Werken	**-673 (N)**	**-692 (N)**	**-705 (N)**	**-737 (N)**

Toelichting:

Loonsombegroting 2025 (o.b.v. prijspeil 2024)
Dit betreft de actualisatie van de loonsomraming 2025 op basis van de personele mutaties. De personeelsbegroting betreft een verzameling van allerlei personeel gerelateerde kosten, die tezamen per saldo voor dit nadeel zorgen. Het gaat niet om de (verwachte) CAO stijging / indexatie. Deze verwerken we (net als alle overige indexaties) pas in de Meerjarenbegroting 2025 zelf.

De belangrijkste oorzaken zijn:

- Actualisatie formatie (omzetting incidentele naar structurele formatie): € 400.000
- Hogere pensioenpremies dan rekening mee gehouden in de begroting: € 200.000
- Overige vergoedingen (opleidingskosten, reiskosten en overig): € 100.000

De omzetting van incidentele naar structurele formatie hangt helaas samen met een foutieve uitvoering van de bij de behandeling van de Kadernota 2022 aangenomen motie ‘Personeel versus OZB’. Daarbij heeft de raad besloten om de gevraagde formatie-uitbreiding incidenteel (voor twee jaar) toe te kennen in plaats van structureel. Financieel is dit juist verwerkt, maar operationeel zijn er desondanks mensen (structureel) op deze werkplekken aangenomen. Vanwege de structurele werklast, de overspannen arbeidsmarkt en de toegenomen werkdruk kunnen we ook niet meer zonder deze medewerkers/formatie. Vandaar het voorstel om deze alsnog om te zetten naar structureel (conform de praktijk).

Extra (tijdelijke) capaciteit Toerisme & Recreatie
Dit komt voort uit de nieuwe Visie Toerisme en Recreatie die middels een apart voorstel aan de raad wordt voorgelegd. Het betreft de kosten voor tijdelijke versterking om (naast de bestaande capaciteit) het uitvoeringsprogramma handen en voeten te geven. Het gaat om 32 uur per week voor een periode van twee jaar. Voor de overige uitgaven van het uitvoeringsprogramma zie programma Samen Ondernemen. Voorgesteld wordt om deze tijdelijke kosten te dekken uit de algemene reserve.

Bijdrage uitvoeringskosten MIZ – extra (tijdelijke) inzet minimaregelingen
Er is extra capaciteit nodig om te kunnen voldoen aan de door de gemeenteraden vastgestelde verstrekking van minimaregelingen aan inwoners. De gemeente, Meerinzicht en haar partners weten hulpbehoevende inwoners steeds beter te vinden. Het aantal aanvragen en de afhandeling daarvan neemt hierdoor toe.

Vanwege toenemende harmonisatie en efficiëntie van de uitvoering voor de EHZ gemeenten en de tijdelijkheid van de energietoeslagen, wordt voor nu geen structurele uitbreiding aangevraagd. Het gaat in eerste instantie om een periode van twee jaar, daarna wordt geëvalueerd. Voorgesteld wordt om deze tijdelijke kosten te dekken uit de algemene reserve.

Veiligheidsmonitor i.h.k.v. opstellen veiligheidsbeleid
De Veiligheidsmonitor wordt éénmaal per vier jaar afgenomen als input voor nieuw veiligheidsbeleid. Conform de politiewet dient het Veiligheidsbeleid vierjaarlijks geactualiseerd te worden. Voorgesteld wordt om deze incidentele kosten te dekken uit de algemene reserve.

Opmerking: op het moment van opstellen van deze Kadernota is er een voorstel in de maak met betrekking tot de bouw van een nieuwe gemeentewerf. Dit voorstel wordt naar verwachting in september behandeld in de raad. In bovenstaande tabel is met de kapitaallast (vanaf 2027) nog geen rekening gehouden.

4.2 Programma Samen Leven

Programma Samen Leven (Bedragen x € 1.000)	2025	2026	2027	2028
Subprogramma Kansrijk opgroeien				
Autonome ontwikkelingen:				
Nieuw beleid:				
Structurele invulling zwemonderwijs	-75	-75	-75	-75
Subprogramma Op weg naar samenredzaamheid				
Autonome ontwikkelingen:				
Nieuw beleid:				
Bijdrage aan organisatie avondvierdaagse	-9	-9	-9	-9
Cultuur: community programmeur	-40	-40	-40	-40
Structurele subsidie Spot-on Ermelo	-20	-20	-20	-20
Subprogramma Perspectief op (on)betaald werk				
Autonome ontwikkelingen:				
Nieuw beleid:				
Subprogramma Zelfstandig thuis				
Autonome ontwikkelingen:				
Nieuw beleid:				
Totaal mutaties programma Samen Leven	**-144 (N)**	**-144 (N)**	**-144 (N)**	**-144 (N)**

Toelichting:

Structurele invulling zwemonderwijs

Het zwemonderwijs draagt bij aan de lokale maatschappelijke opgave, evenals aan het Gezond en Actief Leven Akkoord (GALA) en het Integraal Zorgakkoord (IZA). Het zwemonderwijs wordt al jaren gefinancierd vanuit tijdelijke gelden. De noodzaak tot zwemonderwijs neemt toe. Hierom het verzoek tot structurele middelen om de kosten van het huidige zwemonderwijs (anders dan diploma zwemmen) te dekken. Wij zijn met scholen in gesprek over de toekomst van het zwemonderwijs. De scholen zijn bijzonder te spreken over het geboden zwemonderwijs en willen graag structurele invulling. Zij zien het als waardevolle aanvulling op het curriculum en hopen ook op een vervolg van

dit aanbod. Sportcentrum Zanderij is ingericht op het verzorgen van zwemlessen. Interactie heeft in hun conceptroosters ook rekening gehouden met de voortgang van het zwemonderwijs.

Bijdrage aan organisatie avondvierdaagse

De avondvierdaagse draagt bij aan de saamhorigheid in de gemeenschap. Er is een zeer grote groep volwassenen en kinderen die jaarlijks deelneemt aan de avondvierdaagse. Interactie is een aantal jaren geleden door het toenmalig college gevraagd het organiseren van de avondvierdaagse te verzorgen. Interactie geeft hier invulling aan, zonder dat hier middelen tegenover staan. Zij declareren nu een deel van de kosten middels het lokale sportakkoord, wat hier eigenlijk niet voor bestemd is. Met dit budget wordt dit rechtgetrokken.

Cultuur: community programmeur

De community programmeur is in 2022 met incidentele middelen voor drie jaar beschikt en heeft een verbindende factor met betrekking tot het Huis van Ermelo, het Cultuurplatform en heel cultureel Ermelo. We zien de toegevoegde waarde van de functie en zouden deze graag structureel invullen.

Structurele subsidie Spot-on Ermelo

Spot-On Ermelo wordt in 2024 voor de derde keer (met incidenteel budget) georganiseerd. Binnen de bestaande regeling voor incidentele subsidie is het maximum toegestane aantal vier jaar achtereen. Inmiddels vindt deze aanpak navolging in de regio. Vanwege het succes en de regionale aandacht voor Spot-On, stellen we voor om de subsidie structureel op te nemen in de begroting.

4.3 Programma Samen Wonen

Programma Samen Wonen (Bedragen x € 1.000)	2025	2026	2027	2028
Subprogramma Verkeer en Vervoer				
Autonome ontwikkelingen:				
Nieuw beleid:				
Pilot Integrale aanpak Dr. Holtropstraat				-51
Pilot Integrale aanpak Torenlaan			-13	-13
Subprogramma Ruimtelijke ordening				
Autonome ontwikkelingen:				
Nieuw beleid:				
Gebiedsvisie Buitengebied Oost	-100	-100	-100	
Dekking uit algemene reserve	100	100	100	
Gebiedsvisie Geus	-150	-150		
Dekking uit algemene reserve	150	150		
Omgevingsvisie (Fase 2)	-200			
Dekking uit algemene reserve	200			
Subprogramma Kwaliteit openbare ruimte				
Autonome ontwikkelingen:				
Nieuw beleid:				
Subprogramma Wonen				
Autonome ontwikkelingen:				
Nieuw beleid:				
Onderzoek tijdelijke (jongeren) huisvestingslocatie	-50			
Dekking uit algemene reserve	50			
Subprogramma Duurzaamheid en Milieu				
Autonome ontwikkelingen:				
Nieuw beleid:				
Visie Duurzaamheid	-485	-272	-180	-75
Dekking uit algemene reserve	410	197	105	-
Totaal mutaties programma Samen Wonen	**-75 (N)**	**-75 (N)**	**-88 (N)**	**-139 (N)**

Toelichting:

Pilot integrale aanpak Dr. Holtropstraat

Dit betreft een pilotproject integraal werken: herinrichting van de Dr. Holtropstraat. Rioolvervanging en -afkoppelen en nieuwe maaiveld inrichting (passend bij de beleidsambities voor duurzaamheid en groen). Voor deze beleidsambities - zoals aanplant bomen, vergroenen van het centrum en de klimaatambities - is onvoldoende dekking in de huidige onderhoudsbudgetten. Het gaat in totaal om een extra benodigd krediet van € 605.000, € 205.000 in 2026 en € 400.000 in 2027. De kapitaallast hiervan zal ingaan vanaf 2028.

Pilot integrale aanpak Torenlaan

Dit betreft een pilotproject integraal werken: herinrichting van de Torenlaan. Rioolvervanging en -afkoppelen en nieuwe maaiveld inrichting (passend bij de beleidsambities voor duurzaamheid en groen). Voor deze beleidsambities is onvoldoende dekking in de huidige onderhoudsbudgetten. Het gaat in totaal om een extra benodigd krediet van € 150.000 in 2026. De kapitaallast hiervan zal ingaan vanaf 2027.

Gebiedsvisie Buitengebied Oost

De gebiedsvisie Buitengebied Oost wordt op dit moment opgesteld en zal in het najaar aan de raad worden voorgelegd. Deze bevat ambities en wensen van het gebied voor de toekomst. Er worden opgaven geformuleerd waarmee aan de slag gegaan kan worden om die ambitie te behalen. Het uitvoeringsprogramma zal betrekking hebben op meerdere jaren. We kunnen er rekening mee houden dat we het inrichten voor drie jaar (2025, 2026 en 2027). Het eigenaarschap van de visie ligt in het gebied. De gemeente faciliteert. Door voor de opgaven al budget te reserveren zal de gemeente in de uitvoering worden ontlast. Met de uitvoering van de visie zal er invulling worden gegeven aan verbetering van de sociale cohesie in het gebied. Daarnaast krijgt het onderwerp wonen in dit gebied verdere uitwerking en worden stappen gezet in een duurzame toekomst van de buurtschappen in het oostelijk deel van de gemeente. Voorgesteld wordt om deze tijdelijke kosten te dekken uit de algemene reserve.

Gebiedsvisie Geus

De gebiedsvisie Geus wordt op dit moment opgesteld. Naar verwachting wordt dit voorstel eind dit of begin volgende jaar aan de raad voorgelegd. Er worden opgaven geformuleerd waarmee aan de slag gegaan kan worden om die ambitie te behalen. Hiervoor wordt een zogenaamde uitvoeringsagenda opgesteld. Het uitvoeringsprogramma zal betrekking hebben op meerdere jaren. Voorgesteld wordt om deze tijdelijke kosten te dekken uit de algemene reserve.

Omgevingsvisie (Fase 2)

Het college heeft besloten te starten met het opstellen van een nieuwe omgevingsvisie, waarin de actuele ambities en wensen van college en raad over o.a. grootschalige woningbouw en een nieuw bedrijventerrein worden meegenomen. Hierdoor kunnen latere voorstellen op een integrale en doelmatige wijze verder worden gebracht. Dit project wordt in twee fases uitgevoerd. Fase 1 betreft de voorbereiding in 2024. Hiervoor worden middelen aangevraagd via de Voorjaarsrapportage. Fase 2 bestaat uit het opstellen van de visie en implementatie binnen de organisatie. Daarvoor denken we in 2025 € 200.000 nodig te hebben. Hiervoor volgt later nog een apart raadsvoorstel. Voorgesteld wordt om deze tijdelijke kosten te dekken uit de algemene reserve.

Onderzoek tijdelijke (jongeren) huisvestingslocatie

Als onderdeel van de woondeal, die is afgesloten met de provincie en het Rijk, dient iedere regio een locatie in kaart te brengen waar tijdelijke woningen op kunnen worden gerealiseerd. De gemeenteraad van Ermelo heeft daarnaast ook de motie “Tijdelijke jongerenhuisvesting” aangenomen waarmee de raad het college de opdracht geeft om onderzoek te doen naar mogelijke locaties. Ook in het coalitieakkoord staat ook de ambitie om tijdelijke woningen te realiseren. In het tweede kwartaal van 2024 worden de uitkomsten van een regionaal onderzoek over tijdelijke huisvesting gedeeld. Hierin wordt een inventarisatie gemaakt van verschillende kansrijke locaties (ook binnen de gemeente Ermelo). Om verder uitvoering te geven aan de woondeal en een vervolg te geven aan de aangenomen motie verzoeken we de raad om budget beschikbaar te stellen om de onderzoeken, bijvoorbeeld op gebied van ecologie, stikstof, verkeer en bodem, uit te laten voeren die noodzakelijk zijn om tijdelijke woningen te kunnen realiseren op de meest kansrijke locatie. Voorgesteld wordt om deze tijdelijke kosten te dekken uit de algemene reserve.

Visie Duurzaamheid

Dit betreft de financiële effecten van de herziene visie Duurzaamheid en uitvoeringsprogramma’s Duurzaamheid en klimaatadaptatie (besluitvorming juli 2024) waarin wettelijke taken en ambities op het vlak van Duurzaamheid zijn opgenomen.
De raad heeft reeds een hoofdlijnendocument voor de visie vastgesteld. Hierin zijn vier hoofdthema’s benoemd te weten:

1. Energietransitie
2. Circulaire economie
3. Biodiversiteit
4. Klimaatadaptatie.

Het betreft deels bestaand beleid, maar ook nieuw beleid. Hiervoor wordt in juli de visie en bijbehorende uitvoeringsprogramma’s inclusief capaciteit en financiële paragraaf aan de raad voorgelegd.

Dit betreft de jaarlijkse extra benodigde middelen voor duurzaamheid. Voor nu wordt er vanuit gegaan dat er structureel € 75.000 extra benodigd is en de eerste jaren incidenteel meer. Voorgesteld wordt om dit laatste deel te onttrekken aan de algemene reserve.

4.4 Programma Samen Ondernemen

Programma Samen Ondernemen (Bedragen x € 1.000)	2025	2026	2027	2028
Subprogramma Economie				
Autonome ontwikkelingen:				
Nieuw beleid:				
Subprogramma Toerisme en Recreatie				
Autonome ontwikkelingen:				
Nieuw beleid:				
Visie Toerisme en Recreatie	-140	-36	-136	-53
Subprogramma Bedrijvigheid				
Autonome ontwikkelingen:				
Nieuw beleid:				
Totaal mutaties programma Samen Ondernemen	**-140 (N)**	**-36 (N)**	**-136 (N)**	**-53 (N)**

Toelichting:

Visie Toerisme en Recreatie
In het collegeprogramma 2022-2026 heeft het college van b&w haar ambitie opgenomen “We ontwikkelen met de toeristische sector een nieuwe visie voor Toerisme en Recreatie. Vanuit de visie wordt bepaald welke projecten, naast de lopende activiteiten, worden uitgevoerd in de komende jaren.” De beleidsvisie en het bijbehorend uitvoeringsprogramma (die middels een apart voorstel eveneens voor de zomer aan de raad worden voorgelegd) zijn daarvan het resultaat. De visie geeft inzicht in de gewenste richting van het vrijetijdslandschap van Ermelo. Het uitvoeringsprogramma biedt handvaten om deze richting in praktijk te brengen.

Er is in totaal €403.000 aan budget (voor de komende vier jaar) en €340.000 aan krediet (in 2025) nodig. Dit bedrag kan de gemeente Ermelo aandragen als cofinanciering in de subsidieregeling Regio Deal Veluwe in Balans en naar verwachting verdubbelen met een aanvullende bijdrage van €340.000 van het Rijk. Vanuit deze Regio Deal is er geld vanuit het Rijk beschikbaar voor projecten die gericht zijn op de ontwikkeling van de ‘gouden randen’ van de Veluwe, waarbij Veluwe aan Zee geldt als een van de randen. Hiervoor wordt naar verwachting een subsidieaanvraag ingediend vanuit het samenwerkingsverband Noord-Veluwe in 2025.

5. Statusupdate ombuigingen/taakstellingen

De actuele stand is gebaseerd op die na de 4e Bestuursrapportage 2023.

Taakstellingen (bedragen x € 1.000)		2024	2025	2026	2027	2028
Actuele saldo taakstellingen		**3.712**	**5.075**	**5.151**	**7.917**	**7.647**
Forensen- en toeristenbelasting	Actuele stand		800	800	800	800
	Invulling via Voorjaarsrapportage 2024					
	Restant na Voorjaarsrapportage 2024		800	800	800	800
Minder subsidie voor het museum	Actuele stand				105	105
	Invulling via Voorjaarsrapportage 2024					
	Restant na Voorjaarsrapportage 2024				105	105
Taakstelling Sociaal Domein (bouwstenen)	Bouwsteen Kansrijk opgroeien - actuele stand	355	765	766	772	772
	Bouwsteen Perspectief op werk - actuele stand	229	271	286	301	301
	Bouwsteen Zelstandig thuis - actuele stand	652	916	920	925	925
	Totaal bouwstenen Sociaal Domein	1.236	1.952	1.972	1.998	1.998
	Invulling bouwsteen - Kansrijk opgroeien	-278	-376	-376	-376	-376
	Invulling bouwsteen - Perspectief op werk	-108	-21	-23	-88	-88
	Invulling bouwsteen - Zelfstandig thuis	-431	-345	-330	-332	-332
	Totaal ingevuld bouwstenen	-817	-742	-729	-796	-796
	Restant bouwstenen	419	1.210	1.243	1.202	1.202
Onderhoud wegen	Actuele stand	210	420	420	420	420
	Invulling via Voorjaarsrapportage 2024	140	140	140	140	140
	Restant na Voorjaarsrapportage 2024	70	280	280	280	280
Groenonderhoud	Actuele stand	120	120	240	240	240
	Invulling via Voorjaarsrapportage 2024					
	Restant na Voorjaarsrapportage 2024	120	120	240	240	240
Bezuiniging op Sport	Actuele stand				700	700
	Invulling via Voorjaarsrapportage 2024					
	Restant na Voorjaarsrapportage 2024				700	700
Bedrijfsvoering: bezuiniging op bijdrage aan MeerinZicht	Actuele stand				2.000	2.000
	Invulling via Voorjaarsrapportage 2024					
	Restant na Voorjaarsrapportage 2024				2.000	2.000
Reëel begroten (Zero Based Budgetting)	Actuele stand	2.146	1.783	1.719	1.654	1.384
	Invulling via Voorjaarsrapportage 2024 - Programma Samen Werken	-288	-201	-203	-151	47
	Invulling via Voorjaarsrapportage 2024 - Programma Samen Leven	-716	-781	-759	-812	-809
	Invulling via Voorjaarsrapportage 2024 - Programma Samen Wonen	-24	-38	-53	-58	-58
	Invulling via Voorjaarsrapportage 2024 - Programma Samen Ondernemen	-38	-38	-40	-38	-38
	Restant na Voorjaarsrapportage 2024	1.080	725	664	595	526
Restant taakstellingen na Voorjaarsrapportage 2024		**1.689**	**3.135**	**3.227**	**5.922**	**5.853**

Toelichting:

Forensen-en toeristenbelasting
Taakstelling: € 800.000 vanaf 2025

De afgelopen jaren zijn er ambtelijk en bestuurlijk verschillende overlegmomenten geweest met de sector en beroepsverenigingen (VERON en HISWA-RECRON). Deze gesprekken hebben gezorgd voor duidelijkheid over de cijfers rondom de forensen-en toeristenbelasting. Vanuit de sector is er input gegeven op deze taakstelling, met een aantal voorstellen hoe we deze het beste kunnen gaan invullen. Omdat het uitvoeren van deze taakstelling niet binnen de bestaande capaciteit kan worden ingevuld, wordt er een inhuurtraject opgestart. Het verwerken van de input van de sector en het verder handen en voeten geven van de taakstelling wordt dan onderdeel van deze inhuur. Zodra de inhuur is ingevuld zijn we van plan de sector opnieuw te informeren door middel van een brief. De sector is mondeling op de hoogte gebracht van deze ontwikkelingen.

Minder subsidie voor het museum
Taakstelling: € 105.000 vanaf 2027

De realisatie van deze ingeboekte bezuiniging wordt op dit moment nog uitgewerkt. Hierin wordt onderzocht of ook de moties die bij de vorige kadernota zijn ingediend in samenhang met elkaar op te pakken zijn. Een voorbeeld hiervan is de motie voor het oprichten van een educatief programma voor de cultuur-en recreatiesector. Afgesproken is dat er vanuit de cultuur-en recreatiesector, in dit geval het museum Het Pakhuis, een voorstel wordt opgesteld. In dit kader is ambtelijk een aanvraag gedaan om financiën vrij te maken voor een onderzoek om de VVV, StEK en Het Pakhuis in één onderkomen te stallen en of de structurele taakstelling hiermee bereikt kan worden.

Taakstelling Sociaal Domein (bouwstenen)
Taakstelling: € 1,2 miljoen in 2024, oplopend naar € 2,0 miljoen vanaf 2027

Op 5 juli 2023 heeft de raad een scenario gekozen voor de voorgestelde bouwstenen voor het Sociaal Domein. De ombuiging is nodig om een sluitende meerjarenbegroting te krijgen.

Kansrijk Opgroeien
De interventies/bouwstenen voor de opgave Kansrijk Opgroeien die zijn genoemd in het rapport van Berenschot zijn voor een groot deel al ingezet vanaf 2022. De effecten van deze interventies zijn dus (deels) al eerder ingezet. We hebben een goede beweging in gang kunnen zetten naar het voorliggend veld. Zowel in de huisartsenpraktijken als bij het Centrum voor Jeugd en Gezin (CJG) wordt steeds vaker naar het voorliggend veld (collectieve en algemene voorzieningen) verwezen, waardoor er minder dure jeugdhulptrajecten worden ingezet. Ook biedt het CJG zelf lichte ondersteuning en trainingen aan voor opvoeders en jeugdigen.

Door de toezichthouder en/of kwaliteitsmedewerker bij Meerinzicht wordt aan de hand van het dashboard jeugdhulp bijgehouden of zorgaanbieders zich aan de inkoopafspraken houden. Wanneer er afgeweken wordt van de inkoopafspraken, vindt er een gesprek plaats waarbij er gestuurd wordt op de juiste vorm van ondersteuning en de juiste bekostiging. Dit heeft al tot financiële besparingen geleid. Het is niet haalbaar om de financiële besparingen één op één te koppelen aan de ingezette interventies, maar alle interventies samen hebben in de afgelopen jaren al wel geleid tot een besparing.

Perspectief op (on)betaald werk
De extra inzet op werken met loonkostensubsidie tezamen met de inspanningen van de SROI ('social return on investment') coördinator bij Meerinzicht hebben geresulteerd in een besparing voor het onderdeel perspectief op werk.

Zelfstandig thuis
De inzet op een kostenregulering van maatwerkwerkvoorzieningen is al langer in gang gezet. Ondanks een geprognosticeerde groei van aanvragen voor maatwerk, lukt het om de maatwerkkosten te stabiliseren. Deze instroom vermindering, als ook preciezer toekennen (zowel 'genormeerder als genormaliseerder'), heeft een structureel effect.

Er is naast het effectueren van het Normenkader Hulp bij het Huishouden in 2022 en 2023 ook een slag gemaakt in opschoning en heronderzoek van indicaties. Dit heeft onder meer geleid tot een structurele besparing, bijvoorbeeld op de inzet van vervoersvoorzieningen. Daarnaast is heel bewust nagegaan welke indicaties langer, en welke juist korter, zouden kunnen worden afgegeven. Dat maakt dat er meer aandacht kan komen voor intensievere of meer complexe zaken, waar vervolgens doelgerichter op het effect van inzet toegezien kan worden.

De uitvoering van toegangstaken verbetert voortdurend. Sinds de decentralisatie en de ingang van de nieuwe Wmo 2015 zien we een steeds betere samenwerking en afstemming tussen toegangsmedewerkers (klantmanagers), lokale professionals en het aanbod in het (voor)veld. Dit gaat gepaard met een groeiend kennisniveau.

Door te investeren in de doorontwikkeling en vergroting van voorliggend aanbod, kunnen inwoners langer gebruikmaken van het algemene voorzieningen aanbod. Voorbeelden hiervan zijn inloopmogelijkheden, inclusief extra aandacht voor doelgroepen. Denk aan bijeenkomsten voor mantelzorgers, ouderenvoorlichtingsmiddagen. Maar ook groepsbijeenkomsten rondom herstel voor inwoners met GGZ achtergrondproblematiek. Dit alles maakt een dat er steeds gerichter en passender ingezet wordt op 'zorg en ondersteuning op de juiste plek'.

<u>Onderhoud wegen</u>
Taakstelling: € 210.000 in 2024, € 420.000 vanaf 2025

De taakstelling voor wegen vergt een gerichte keuze en inventarisatie van de consequenties. Hierbij wordt er in brede zin gekeken naar de bezuinigingen. Dit vergt specialistische kennis op het gebied van wegbeheer. De vaste wegbeheerder is langdurig uitgevallen en wordt deze tijdelijk bijgestaan/vervangen door een inhuurkracht. De eerste € 100.000 van de taakstelling is vanuit precariorechten gerealiseerd. Vanuit openbare verlichting is een bedrag van €40.000 bezuinigd. Op het gebied van wegen is op dit moment een inventarisatie gaande op basis van het wegenbeheerplan dat eind 2024 naar de raad zal gaan. Hierin wordt een aantal scenario's opgenomen.

Groenonderhoud
Taakstelling: € 120.000 vanaf 2024, oplopend naar € 240.000 vanaf 2026

Momenteel wordt een discussienota voorbereid die voor het zomerreces wordt aangeboden aan de raad. Hierin gaan we uitgebreider in op de mogelijke gevolgen voor het groen in Ermelo van een taakstelling. We hebben een kwaliteitscontrole laten uitvoeren van het openbaar groen, welke laat zien dat een taakstelling mogelijk gepaard gaat met veel kapitaalvernietiging.

Bezuiniging op sport
Taakstelling: € 700.000 vanaf 2027

De sportorganisaties zijn in een bijeenkomst in september 2023 geïnformeerd. Hier zijn afspraken gemaakt voor de wijze van het invullen van deze taakstelling en de betrokkenheid van de verenigingen hierbij. Dit betekent voor elke (sport)organisatie iets anders qua draagkracht, billijkheid en effecten. Om dit proces in goede banen te leiden is er een externe begeleider ingehuurd. Hiermee is het project gestart en heeft de eerste afstemming met o.a. sportbedrijf Interactie plaatsgevonden.

Bedrijfsvoering: bezuiniging op bijdrage aan Meerinzicht
Taakstelling: € 2.000.000 vanaf 2027

De vaststelling van de bezuiniging in de raad van Ermelo heeft behoorlijk impact gehad op de partners HZM. Dit heeft ervoor gezorgd dat er meerdere bestuurlijke gesprekken nodig waren om te komen tot een nieuw gezamenlijk perspectief. De raad is in oktober 2023 middels een memo procesmatig geïnformeerd over de bestuurlijke stappen. Dit zijn strategische sessies waarin de colleges spreken over welke vorm van samenwerking gewenst is en welke volgende stap nodig is, ook in relatie tot de uitvoeringsorganisatie Meerinzicht.

Het bestuur van Meerinzicht is door middel van twee zienswijzen van de gemeenteraden van Ermelo en Harderwijk (vastgesteld bij de behandeling van de Meerjarenbegroting van Meerinzicht) opgeroepen met bezuinigingsvoorstellen te komen. Ambtelijk is hierover al gesproken en heeft Meerinzicht zich voorbereid op deze aanstaande uitvraag. De verwachting is dat deze zal worden voorgelegd en afgestemd in aanloop naar de Meerjarenbegroting Meerinzicht 2026-2029. Het is mogelijk dat sommige bezuinigingen vragen om gewijzigde (kaderstellende) beleidskeuzes. Deze zullen dan worden voorgelegd aan de gemeenteraad.

Reëel begroten (Zero Based Budgetting)
Taakstelling: € 2.250.000 vanaf 2024
De financieel adviseurs hebben samen met de budgethouders alle budgetten doorgenomen en hebben daarbij mede gekeken naar de realisatie in de afgelopen jaren (2021 t/m 2023). Op basis van deze gesprekken wordt ‘de lucht’ uit de begroting gehaald via de Voorjaarsrapportage 2024.

We hebben daarmee ruim €1,0 miljoen weten in te vullen, waarmee nog een taakstelling resteert in 2024 van €1,1 miljoen en in 2027 van €0,6 miljoen.